بسم الله الرحمن الرحیم

احکام انتخابات

مطابق با جدیدترین فتاوای مرجع عالیقدر جهان تشیع

حضرت آیت الله العظمی خامنه ای «دام ظله»

حکم شرکت در انتخابات

س۱. آیا شرکت در انتخابات جمهوری اسلامی ایران شرعاً واجب و عدم شرکت، حرام است؟

ج. شرکت در انتخابات نظام جمهوری اسلامی برای افراد واجد شرایط، یک وظیفه شرعی، اسلامی و الهی است.

واجب عینی بودن شرکت در انتخابات

س۲. آیا شرکت در انتخابات جمهوری اسلامی ایران واجب عینی است یا کفایی؟

ج. واجب عینی است.

اجازه از شوهر برای شرکت در انتخابات

س۳. اگر شوهر به همسرش اجازه شرکت در انتخابات را ندهد یا رضایت نداشته باشد، تکلیف زن چیست؟

ج. شرکت در انتخابات منوط به اذن شوهر نیست.

دعوت از نامزدها برای تبیین مواضع در مسجد

س۴. با توجه به نزدیکی زمان انتخابات آیا دعوت بسیج از نامزدها برای تبیین مواضع خود در مسجد اشکال دارد؟

ج. باید بر طبق قوانین و مقررات نظام اسلامی عمل شود.

وجوب نامزد شدن برای انتخابات

س۵. شخصی، توانایی انجام مسئولیت را در خود می بیند، آیا خود را در معرض مسئولیت قرار دادن و ثبت نام کردن در انتخابات بر او واجب است؟

ج. بر کسانی که حقیقتاً خود را دارای شرایط برای خدمتگزاری به نظام اسلامی می دانند، واجب کفایی است.

عمل به تکلیف در انتخابات

س۶. عمل به تکلیف مقدم است یا رسیدن به نتیجه؟ چگونه می توان هم به تکلیف عمل کرد و هم به دنبال نتیجه مطلوب بود؟

ج. تکلیف گرایی با دنبال نتیجه قانونی و شرعی بودن، منافات ندارد؛ هر چند در انجام تکلیف تحقق نتیجه نیز مورد توجه است.

صحبت کردن پشت سر نامزدها

س۷. در ایام انتخابات جهت شناخت نامزد مناسب، می بایست نواقص، عیوب و امتیازات آنها را در گذشته و حال تفحص کرد تا فرد لایق را پیدا نمود، آیا صحبت کردن پشت سر نامزدها برای انتخاب فرد اصلح، جایز است؟ ملاک چیست؟

ج. در امور مربوط به انتخابات در حد مشاوره، اشکال ندارد.

معیارهای نامزد اصلح

س۸. به نظر معظم له معیارهای نامزد اصلح چه مواردی است؟

ج. با وجود شرایط قانونی، اهم معیارهای اصلح به شرح زیر است:

- تدیّن؛

- تعهّد و خوشنامی؛

- وفاداری به انقلاب و ایستادگی در راه آن؛

- عزم، اراده و نفوذ ناپذیری در مقابل دشمن و افراد ناصالح؛

- دارای برنامه و کفایت لازم؛

- مرعوب نشدن در مقابل دشمنان؛

- ساده زیستی و دوری خود و بستگان از اشرافی گری؛

- مردمی و آشنا به درد مردم، خدمتگزاری؛

- اعتقاد واقعی به راه امام راحل(ره)؛

- تقید به مسائل اخلاقی نظیر پرهیز از معامله گری، رشوه و توصیه پذیری و توجه به منافع طبقات محروم جامعه؛

- تثبیت مواضع عزت آفرین، صحیح، عاقلانه و حکیمانه انقلاب و نظام؛

- پرهیز از اسراف یا هزینه از بیت المال یا اموال شبهه ناک در تبلیغات و غیر آن؛

- پرهیز از طرح اموری که در اختیار آنها نیست؛

- شناخت اولویت ها و فوریت های نظام و مردم و پرداختن به آنها؛

وظیفه شخص در صورت نشناختن نامزد اصلح

س۹. اگر اصلح را نشناسیم وظیفه چیست؟ از طرفی اگر تحقیق کنیم و به شخص اصلح نرسیم می توانیم در انتخابات شرکت نکنیم؟

ج. در تشخیص فرد اصلح می توانید از کسانی که به لحاظ تعهد دینی و بصیرت انقلابی مورد اعتمادند، کمک بگیرید و در هر صورت شرکت در انتخابات نظام جمهوری اسلامی برای افراد واجد شرایط، یک وظیفه شرعی است.

رأی سفید

س۱۰. رای سفید دادن در انتخابات چه حکمی دارد؟

ج .شرکت در انتخابات نظام جمهوری اسلامی برای افراد واجد شرایط، یک وظیفه شرعی، اسلامی و الهی و واجب عینی است و برای تشخیص فرد اصلح می توان از کسانی که به لحاظ تعهد دینی و بصیرت انقلابی مورد اعتمادند، کمک گرفت و در صورت عدم شناخت و تحقیق، یا تحقیق کافی و عدم وصول به نتیجه و تحیّر در انتخاب اصلح، عمل به اصل وظیفه رای دادن، کافی است.

خرید و فروش رأی

س۱۱. خرید و فروش آراء در انتخابات چه حکمی دارد؟

ج. جایز نیست.

استفاده از بیت المال برای تبلیغات

س۱۲. آیا استفاده از بیت المال جهت تبلیغات انتخابات اشکال دارد؟

ج. استفاده از اموال بیت المال بدون مجوّز شرعی و قانونی جایز نیست و موجب ضمان است.

مسئولیت رأی دهنده در قبال عملکرد بعدی نامزد انتخاباتی

س۱۳. در صورتی که به شخصی رأی داده شود و بعداً ایشان آن طور که باید به احکام اسلامی عمل نکند و موجب نارضایتی گردد، آیا فرد رأی دهنده در محضر خداوند متعال مسئول خواهد بود یا خیر؟

ج. اگر بر طبق موازین شرعی عمل کرده است، مسئول نخواهد بود.

تخریب نامزدها جهت رأی آوردن

س۱۴. آیا تخریب نامزدها جهت رأی آوردن فردی که به نظر هواداران، اصلح می باشد، جایز است؟

ج. بیان ضوابط و شرایط و نقد کردن برای روشن شدن اذهان مانعی ندارد؛ ولی باید از هتک حرمت، تهمت و توهین اجتناب کرد.

لزوم حلالیت طلبی برای غیبت و تهمت در انتخابات

س۱۵. وظیفه اشخاصی که در جریان انتخابات، تخلفات تبلیغاتی از قبیل هتک حرمت اشخاص، تهمت، غیبت و مواردی از این قبیل را مرتکب شده اند، چیست؟

ج. در صورتی که حلالیت طلبیدن مفسده نداشته باشد باید از آنها حلالیت بطلبد و در صورت امکان جبران نماید؛ مثلاً گفته های خود را به هر کس که رسانده تکذیب کند.

حرام بودن درآمد ناشی از انتشار دروغ و شایعه در انتخابات

س۱۶. کسب درآمد ناشی از پخش دروغ و شایعه در فضای مجازی در ایام انتخابات و غیر آن چه حکمی دارد؟

ج. این‌گونه کسب درآمد، حرام است.

رأی دادن در مسجد برای جنب و حائض

س۱۷. با توجه به اهمیت شرکت در انتخابات در مراحل مختلف و از سوی دیگر، مستقر بودن برخی صندوق‌های اخذ رأی در مساجد، آیا رفتن به مسجد در حال جنابت و حیض، برای عمل‌کردن به این وظیفه مهم سیاسی عبادی جائز است؟

ج. باید به مناطقی بروند که صندوق در غیر مسجد باشد.

رعایت حق الناس برای تبلیغات انتخاباتی

س۱۸. حکم شرعی چسباندن پوسترهای تبلیغاتی در مکانی که صاحب آن مکان راضی نیست، چیست؟ اگر باعث کثیفی نمای ساختمان یا آسیب زدن به آن شود، آیا فرد ضامن است؟

ج. اگر عرفاً تصرف در مال او محسوب شود، حرام است و ضامن خسارات وارد شده می‌باشد.

وعده های خلاف واقع یا غیر قانونی نامزد انتخابات

س۱۹. اگر نامزد انتخابات در تبلیغات خود وعده‌های نادرست و خلاف واقع یا وعده‌هایی خارج از توان و وظایف نمایندگی به مردم بدهد، آیا این کار جایز است؟

ج. نباید وعده‌هایی بدهد که توان انجام آن را ندارد و یا منع قانونی دارد.

انتشار دروغ درباره نامزدهای انتخابات

س۲۰. در جریان انتخابات، افراد در مجالس و سخنرانی ها، دانسته یا ندانسته، موضوعات مختلفی را به نامزدها نسبت می دهند؛ آیا بازگو کردن آنها شرعاً اشکال دارد؟

ج. اگر مطالب مذکور دروغ باشد یا اهانت به شخصی باشد، شرعاً جایز نیست.

حکم کوتاهی در انجام وظیفه انتخاباتی

س۲۱. آیا کوتاهی نکردن در امور اجرایی انتخابات یک وظیفه قانونی است، یا شرعاً نیز اشکال دارد؟

ج. کوتاهی در امور اجرایی انتخابات، خیانت در امانت محسوب شده و شرعاً جایز نیست.

اسراف در تبلیغات انتخاباتی

س۲۲. آیا چاپ گسترده اوراق تبلیغاتی که اکثراً بدون مطالعه در معابر رها شده، یا سر از سطل زباله در می آورند، جایز است؟

ج. تبلیغات انتخاباتی مطابق قوانین اشکالی ندارد ولی باید از روش هایی استفاده نمایند که اسراف در آن رخ ندهد.

فعالیت انتخاباتی کارمند در ساعات اداری

س۲۳. اگر کارمند دولتی در وقت اداری به انجام اموری از قبیل تبلیغ برای نامزد دلخواه خود بپردازد، جایز است؟

ج. در ساعات اداری باید طبق مقررات اداری به انجام وظایف محوله خود بپردازد.

نظرسازی و انتشار نظرسنجی دروغین در انتخابات

س۲۴. انتشار هرگونه نتایج نظرسازی و نظرسنجی کاذب درباره انتخابات و نامزدهای انتخابات چه حکمی دارد؟

ج. دروغ و فریب و تقلّب در انتخابات، جایز نیست.

اجازه شوهر برای نامزدی زنان در انتخابات

س۲۵. نامزدی زنان در انتخابات مجلس یا شوراها، در صورتی که شوهر او راضی نباشد، چه حکمی دارد؟

ج. شرکت در انتخابات برای بانوانی که شرایط لازم را دارند منوط به اجازه شوهر نیست؛ لکن در صورتی که نامزدی در انتخابات بر ایشان متعین نباشد باید از انجام اموری که موجب تضییع حق شوهر می‌شود اجتناب کنند.

بیان اندیشه های نادرست، اشتباهات سیاسی و فساد مالی نامزدها در انتخابات

س۲۶. آیا در مناظرات تبلیغاتی یا سخنرانی های عمومی بیان اندیشه های نادرست نامزدها یا اشتباهات سیاسی یا فساد مالی آنها جایز است؟ اگر با قصد روشنگری افکار عمومی باشد، چه حکمی دارد؟

ج. در صورتی که برای شناخت آنها لازم باشد و قصد هتک و اهانت نباشد، مانعی ندارد و گفتن نکات منفی در چارچوب قانون مانع ندارد.

انتقاد نامزدها از عملکرد مسئولان در انتخابات

س۲۷. آیا انتقاد نامزدها در تبلیغات انتخاباتی از عملکرد مسئولان قبلی شرعاً اشکال دارد؟

ج. بیان ضوابط و شرایط و نقد کردن دیگران جهت روشن شدن اذهان مانعی ندارد؛ ولی باید از هتک حرمت و تهمت و توهین اجتناب نمود.

وظیفه مردم در قبال انتشار دروغ و شایعه در انتخابات

س۲۸. افراد عادی و عموم مردم در قبال شایعات و مطالب دروغی که در فضای مجازی پخش و منتشر می شود، چه وظیفه‌ای دارند؟

ج. وظیفه امر به معروف و نهی از منکر به عهده همه افراد جامعه می باشد و باید از شایعات و مطالب دروغ جلوگیری کرد.

تخلّف از قوانین جمهوری اسلامی در انتخابات

س۲۹. تخلّف از قوانین و مقررات جمهوری اسلامی در مسائل مربوط به انتخابات چه حکمی دارد؟

ج. مخالفت با قوانین برای هیچ کس و در هیچ جا جایز نیست.

حکم عدم شرکت در انتخابات به جهت عملکرد مسئولان

س۳۰. آیا ضعف و سستی برخی از مسئولان در اداره کشور را می توان دلیل شرکت نکردن در انتخابات قرار داد؟

ج. خیر، دلیل مذکور مانع از عمل به وظیفه شرعی نمی باشد.

منابع:

سایت رسمی مقام معظم رهبری به آدرس: www.leader.ir

کانال تغییر فتاوا و نظرات جدید رهبری به آدرس: @fatava_jadid